

ושמחת בחגך והיית אך שמח

עלון ע-נ-ק לכבוד חג הסוכות!

בס"ד

ויאמר משה

חג הסוכות. ט"ו תשרי ה'תשפ"א. עלון 104.

זה לא מהסבתא – זה משמים! האברך שחי חיי תורה, והיו לו מאה אלף ש"ח, הגיע אלי להתיעץ על האפשרות לדירה שניה... האם זה

טבעי? זו הנהגה מיוחדת של הקדוש ברוך הוא עם אלה ש"מתמצעים ומתכנסים לתחת צלך". ערכנו התרמה של הוראות קבע לשיבה (אור החיים). נגש אלי אדם והתנצל: "מצטער, אין לי אפשרות. פעם, כשהייתי אברך, יכולתי להרשות לעצמי לתרום. מאז שיצאתי

לעבוד מצבי הכלכלי הורע, ואני שקוע בחובות גדולים"... הרי זה נגד הטבע! מה ההסבר?

פשוט מאוד: כשהוא היה אברך היתה לו סיעתא דשמיא, הוא זכה להנהגה מיוחדת, על טבעית, ששמורה למי שמסופף תחת המטריה של בורא עולם. ברגע שיצא מבית המדרש, הוא כבר אינו תחת המטריה של בורא עולם, הוא אבד את הסיעתא

דשמיא, וכעת עליו להתמודד עם קשיי החיים.

מאמר לחג הסוכות:

"אנא ה' הצליחה נא".

מי שבדק בה' ומסתופף בצלו – אין לו מה לדאוג. הוא מתהלך בתום וביושר ועוסק בתורה ובעבודת ה' בלי שום חשבונות, זוכה לראות בעיניו כיצד הקדוש ברוך הוא מלווה אותו בכל דרכיו. לא חסר לו שום דבר, ה' דואג לכל צרכיו. עולם התורה מתקיים בניסים גלויים, מעל

הטבע; מתחתונים, מקימים בתים של תורה, לומדים בכלל, מגדלים משפחות גדולות. איך? אל תשאל שאלות! הרבה דרכים למקום... מי

שהולך עם הקדוש ברוך הוא ועושה את רצונו, הקדוש ברוך הוא מחזיר לו בכפל כפליים. אני מכיר בחורים שהתחתנו בלי כלום, הם לא חלמו על דירה, וכיום ברוך ה' יש להם דירה משלהם ששוה מיליונים. איך? כבר אמרנו: אל תשאל שאלות...

היה אצלי אברך שבחתונתו קבל מהוריו ומהורי כלתו סכום של מאה אלף ש"ח. מה עושים עם סכום כזה? לקחו הלוואות ומשכנתא גדולה, והצליחו לקנות דירה באחד הפרויקטים. כיום הדירה שלהם שוה מעל מיליון ש"ח. ואם לא די בכך, יום אחד הוא בא אלי וספר שסבתו נפטרה, והוא קבל מהירושה רבע מיליון ש"ח.

הרבה דרכים למקום.

שני בחורים בעלי תשובה נכנסו לישיבה, ולמדו חברותא בשקידה רבה במשך כמה שנים. לימים, אחד מהם התחתן והקים בית נאמן בישראל. לאחר

נשואיו הם המשיכו לשקוד על התורה בחברותא, זה כאברך וזה כבחור. כעבור זמן גם השני מצא את זיווגו והקים את ביתו. ביום החתונה, אשתו של החבר האברך ילדה בן במזל טוב. האברך השתוקק מאד לערוך שבע ברכות לחברותא שלו. אבל שני מכשולים עמדו בדרכו: ראשית, אשתו ילדה, והוא היה טרוד סביב הענין מבוקר עד לילה. שנית, מצבו הכלכלי היה קשה, היו לו הוצאות רבות על התינוק, ולא היה

בעודו מתכוון להגעת האורחים, צלצל מכשיר הטלפון. דודה שלו, אחות אמו, המתגוררת בחוץ לארץ, מודיעה לו שהיא באה לבקר בישראל, וכעת היא בדרך אליו, לביקור קצר, רק להגיד "שלום" ו"מזל טוב" להולדת התינוק... מה יעשה? אם יאמר לה שאין זה זמן מתאים – היא עלולה להפגע... אמר לה: "ברוכה הבאה", והתפלל לה' שהכל יעבור בשלום... הדודה הגיעה. הלכה לראות את היולדת ואת התינוק, אחלה מזל טוב והושיטה לאברך מעטפה: "זה בשביל הלידה"... הוא אמר תודה רבה, הכניס את המעטפה לכיסו ומהר לדלת הכניסה, לקבל את פני המוזמנים שהחלו להגיע... האירוע עבר בהצלחה רבה. שמחה אמיתית, אכילה של מצוה, שירה, דברי תורה ושבחים לחתן ולכלה. ממש תענוג! הארוע הסתיים, המוזמנים עזבו, גם החתן והכלה, וכמובן גם הדודה מחוץ לארץ... כעת האברך נשאר לבדו, עם החובות שנשארו

מהשבע ברכות... ואז הוא נוכר במעטפה. כן, המעטפה שנתנה לו הדודה בתחילת הערב, וכבר כמעט שכח ממנה. שלף את המעטפה, פתח אותה ומצא בה סכום גדול, שכסה את כל העלות של האירוע והספיק לו גם להוצאות הרבות שהיו בעקבות הלידה...

הוא אשר אמרנו: הרבה דרכים למקום. אם האדם חי תחת המטריה של בורא עולם – אין לו מה לדאוג, ריבונו של עולם דואג לו ומשפיע עליו שפע משמים. העמל בתורה, ימצא מלבד לימוד התורה גם פרנסה מכובדת. הוא יכול ברבות הימים להיות מרביץ תורה בישראל, ראש ישיבה או דיין, ואנחנו בוודאי זקוקים לפוסקים ולדיינים ולרבנים.

טדי קולק, ראש העיר ירושלים לפני עשרות שנים, שאל פעם את מרן הראשון לציון הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, לשם מה צריכים לומדי תורה רבים כל כך, וכי צריכים כל כך הרבה רבנים? השיב לו מרן: "כבר הקדימו אותך

רבתינו בשאלה זו, ואמרדו במדרש (קהלת רבה ז' כ"ח), כי אלף נכנסים למקרא, ולבסוף רק

לו מנין לממן את העלות של השבע ברכות. אבל הוא החליט לא להכנע לקשיים, ובעזרת ה' יצליח. הוא הודיע לחברו על השבע ברכות שיערך בביתו, קנה מצרכים והזמין כמה בני המשפחה וחברים. ביום של השבע ברכות הוא נסע לבית

החולים להביא את אשתו עם התינוק. במשך כל היום היה עסוק עם התינוק, ועדין לא התפנה לארגן את השבע ברכות בסלון ביתו. הוא היה מותש לגמרי. בעוד מספר שעות אמורים המוזמנים להגיע, ואין זכר לשבע ברכות. מה יהיה? לפתע נשמעו דפיקות בדלת. הוא נגש לפתוח את הדלת, חמותו בפתח. היא הזיתה אמורה להגיע בעוד יומיים לסייע לאשתו, אך החליטה להקדים ולבוא היום... כאשר נכנסה לביתו וראתה משקאות ושקיות מלאות. שאלה אותו: "מה זה?", והוא ספר לה שהוא אמור לערוך לחברותא שלו שבע ברכות... "מת?" היא שאלה את חתנה, והוא השיב במבוכה ובחסר אונים: "היום"... "למה לא אמרת לי? אם הייתי יודעת, הייתי באה לפני כן, לעזור לך". אבל עדיין לא מאוחר... תכף ומיד היא נכנסה לענינים, ארגנה, סדרה, הכינה, ערכה... תוך שעה היה הכל ערוך ומוכן. לבסוף יצאה מהבית לקנות במאפיה לחמניות טריות.

(בראשית ל' ט ד'). כי במקום שיש תורה שורה הברכה, וההצלחה מובטחת. בארצות הברית ישנה קהילה גדולה של חלבים. זו עדה עשירה ביותר, יש שם מיליונרים גדולים. כיום הוקמו שם ישיבות וכוללים, אבל לפני כן כל עשיר גדול היה פותח "כולל" בבית, בונה בית מדרש ומחזיק שם אברכים. את המעשרות והחומש היו נותנים להחזקת תורה, ביודעם שבזכות החזקת התורה, מגיעה כל הצלחתם. **"שמח זבולון בצאתך"** – תשמח בעבודתך, אבל זאת בתנאי – **"וישכר באהליך"**. אם יש יששכר באוהל, אם יש לך את התורה שהוא לומד – התורה הזאת מלווה אותך. **"כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך" (תהלים צ"א י"א)** – מכל מילה ומילה של תורה שאדם לומד נברא מלאך, ואם אתה תומך בו – המלאך מלווה אותך, כי **"בצל החכמה – בצל הכסף" (קהלת ז' י"ב)**.

שלא נבוש ולא נכלם – בעולם הנצח.

הרב ישראל מאיר הכהן קגאן מראדין זצוק"ל – החפץ חיים, היה מחזק ומעודד את מחזיקי התורה, ומעלה על נס את הזכות הגדולה ואת החשיבות הרבה של המחזיקים בעץ החיים – **"עץ חיים היא למחזיקים בה" (משלי ג' י"ח)**. בד בבד, היה פונה אל לומדי התורה הנתמכים בידי מחזיקי התורה

ומעורר אותם, וכך היה אומר להם: **"כל אדם צריך להזהר מביטול תורה, אולם אתם, שנתמכים בידי מחזיקי תורה, מכם נדרשת זהירות כפולה ומכופלת. אנשים מוזילים מכספם כדי לתמוך בכם ולזכות בחלק מתורתכם, ואם תתבטלו מלימוד – הם יתבעו אתכם בשמים!"**. והסביר: לעתיד לבוא,

יבואו תומכי התורה לבקש את חלקם בתורה. יאמרו להם: **"איזה שכר, הרי לא עסקתם בתורה!?"**. הם ישיבו: **"נכון שלא עסקנו בתורה, היינו טרודים בפרנסתנו, אך תמכנו מכספנו ביד נדיבה בלומדי**

אחד מהם יוצא להוראה, אבל אם לא יהיו אלף שיכנסו למקרא, לא יהיה אפילו אחד שיצא להוראה!". לכן השאיפה הגדולה של כל אחד צריכה להיות, שיהיה שקוע כל העת בעמל התורה, ולא לקנא באחרים שיוצאים לעבוד ומרויחים כסף רב. גם אם הם נשואים יראי שמים – מה שמוטל לעיתים בספק – אבל היכן התורה שלהם? אם אדם יושב ועוסק בתורה, בעזרת ה' יתברך יזכה למשרה חשובה. כמה משועים היום בכל רחבי הארץ, שיגיעו אליהם רבנים ואברכים שישבו ועסקו בתורה. בני הנוער שם מדרדרים, אין להם כל אחיזה ביהדות, וההורים מתחננים שיפתחו שם מקום תורה, כדי שהמאור שבה יחזירם למוטב.

בדרום הארץ יש מושב נדח בשם "תפרח". במשך שנים לא היה שם כלום, עד שיהודי ירא שמים מהישוב, הציע לתלמיד חכם אחד לפתוח שם ישיבה. הלכו ובדקו את המקום וראו שזה מקום שקט, רחוק מהמולת העיר, ואז שכרו צריף ופתחו בו ישיבה. תוך מספר שנים, הפך המקום

את פניו. כיום מי שרוצה להיות דבוק בתורה, הולך לתפרח. יש שם ישיבה לתפארת, כוללים, תלמודי תורה, המקום התפתח חזרה. כך מקומות רבים, שבזכות התורה שורה עליהם ברכה. הרי התורה מספרת על יוסף

הצדיק שהגיע לבית פוטיפר, והקדוש ברוך הוא ברך את ביתו בזכות יוסף הצדיק.

יוסף הצדיק היה "בן זקונים" והתרגום אומר **"בר" כים**. יעקב אבינו מסר לו

את כל חכמתו, וכאשר חכם כזה הגיע לבית פוטיפר, הוא האיר את הבית, עד שפוטיפר נתן לו את המפתחות של בית הגזנים שלו. **"ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו"**

לישיבה סכומים נכבדים מאד, הוא גם היה ראש המדברים בדינר, ותמיד היה מעורר את שאר העשירים לתרום. הוא היה אומר תדיר: "אף אחד לא מפסיד מתרומה לישיבה! זאת ההשקעה הטובה והבטוחה ביותר!". גלגל הוא שחוזר בעולם, ואותו עשיר מופלג נבשל בעסקה גדולה, מצבו הכלכלי הדרדר, עד שאבד את כל נכסיו. כאשר עמדה הישיבה לערוך שוב את הדינר, כבכל שנה ושנה, התיעצו המארגנים ביניהם, והחליטו לא להזמין את העשיר לשעבר, כדי שלא יתבייש. להפתעתם, בערב המיועד הופיע האיש, על אף שלא החזן... התנצלו בפניו: "מחילה, אנחנו יודעים שכבודו לא במצב טוב כרגע, ונמנענו מלהזמין רק כדי שלא יצטער". אמר להם, "אין לי שמחה גדולה מאשר לבוא לכאן, לדינר של הישיבה. ולא זו בלבד אלא שרוצה אני לדבר בפני התורמים". תמהו תמיהה גדולה, אך מאחר שהיה אדם הגון

וחכם גדול, מלאו את בקשתו והניחו לו לדבר בפני התורמים. נעמד ואמר: "רבותי, כולכם יודעים, מן הסתם, שהפסדתי את כל נכסי, וכרגע אני חסר כל. זה בדיוק מה שהיה צריך לקרות, כי הקדוש ברוך הוא עושה בדיוק מה שצריך, וכל מאן דעביד רחמנא – לטב עביד. ועל אף שנכסים אין לי כרגע, שמחה גדולה ביותר יש לי, כי כל התרומות הגדולות שזכיתי לתרום למען הישיבה הקדושה – הן נשארו לי, שמורות עבורי כקנין נצח אצל בורא עולם. ההשקעה הטובה והבטוחה ביותר, שתוכלו לעשות בחיים שלכם, היא התרומות

שאתם תורמים לישיבה!". נאמו של אותו אדם השפיע באותה שנה, הרבה יותר מאשר בשנים שלפני כן, כשהתכבד לנאום מחמת עושרו הגדול.

תורה, כדי שיהיה לנו חלק בתורתם". ואז יאמרו להם: "מצטערים, אמנם תמכתם בהם, אבל הם התבטלו ובזבו את הזמן"... יבואו מחזיקי התורה ויתבעו את אלו שנתמכו על ידם, ויאמרו להם: "רמאים! למה הוניתם אותנו? תלינו בכם את תקותנו, החלנו לכם מכספנו, ואתם התלתם בנו ורמיתם אותנו! בושו והכלמנו!". קלזנם של אותם אנשים יתגלה ברבים. איזו בושא וכלימה תכסה את פניהם בעולם האמת! ועל כך – אמר החפץ חיים – אנו מבקשים: "ואל תצריכנו ה' אלוקינו לא לידי מתנת בשר ודם... שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד" – בעולם הנצח.

תורה שלמה, ללא מכשול.

נאמר בתהילים (ק"ט קס"ה): "**שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול**". מהו הלשון "לאוהבי תורתך", היה לו לומר "ללומדי

תורתך"? אומר החפץ חיים: לומדי תורה לא ימלטו ממכשולים ומכשולונות בלימודם. הם עלולים להכשל בכיטול תורה, בלימוד שלא לשמה, בעשיית התורה קרדום לחפור בה, וכיצא בזה. אולם "אוהבי תורתך", אלו שבאהבתם לתורה תומכים ביד נדיבה בלומדי התורה, ומחזיקים אותם מכספם – "אין למו מכשול", כי כל הכישלונות שנכשל בהם לומד

התורה מיוחסים רק לו, ואינם נדבקים במי שתמך בו. נמצא, שאת הלומד ידונו בשמים על חסרונות והפגמים שנפלו בלימודו, והדבר ירע משכרו. אך תורתם של תומכי התורה שלמה, ושכרם שלם מן השמים – "**שלום רב לאוהבי תורתך**".

ההשקעה הבטוחה – תרומה לישיבה!

לפני כשישים שנה היה לישיבה אחת תורם, עשיר גדול, שהיה מגיע כל שנה לדינר של

הישיבה. אותו עשיר, לא רק שהיה תורם

איני רוצה לאבד את התרומה.

הרב יחזקאל סרנא וצוק"ל, ראש ישיבת חברון, הוצרך לנסוע לארצות הברית כדי לאסוף כסף עבור הישיבה, שמצבה היה קשה מאוד באותם ימים. הרב שאל את אחד העשירים הגדולים, שהיה תורם לישיבה באופן קבוע, אולי יוכל לתת הלואה גדולה לחמש או שש שנים. "כן, בהחלט", נענה העשיר. "לאיזה סכום זקוקים אתם?". "האמת היא, שנחוץ לנו סכום גדול של שני מיליון דולר". "שני מיליון? אמר העשיר, "בסדר גמור. תוכלו לקבלם לאלתר, ותחזירו בעוד עשר שנים". השנים חלפו, וזמן הפרעון התקרב. בקושי רב ובניסי נסים השיג הרב את הסכום העצום, ונסע לארצות הברית. שאל הרב את מקורבו אשר ארחו בביתו, מה שלום אותו עשיר. אמר לו: "רחמנות גדולה עליו, הוא אבד את כל ממונו וגם חלה במחלה קשה". התעצב הרב על שכך קרה לו, אך שמח שביכולתו להחזיר לאיש את שני מיליון הדולר, שבאמצעותם יפתרו קשיי פרנסתו. הגיע ראש הישיבה אל האיש, והלה קבלו בהתרגשות גדולה, באמרו "איזו שמחה גדולה יש לי בבואך!". הרב היה בטוח, שאותו אדם שמח על כך שיקבל את הכסף, ויוכל שוב לעמוד על רגליו מבחינה כלכלית. "ברוך ה'", אמר הרב, "עשיתי מאמצים רבים להשיג את כל סכום ההלואה, וכעת יש לי כאן את שני המיליון שעלי להשיב לכבודו. הכל מוכן ומזומן". "חס וחלילה!", השיב האיש. "וכי אאבד גם את זה?!". "את מה תאבד?". "לא! לא! לא!", נענע האיש ראשו בנחרצות, "איני מוכן לאבד הכל! את כל כספי ואת בריאותי אבדתי, ורק התרומה הזאת שנתתי היא כל מה שנשאר לי. איני מוכן לאבדה! קחו לכם את הכסף, ותמשיכו בעזרת ה' להגדיל תורה ולהאדירה!"... זו הדרך הנכונה להסתכל על העולם! צריך לקבל כל מה שקורה באהבה, כי בורא עולם גדול מאד מאד, הוא עושה את הכל. קנינים גשמיים עלול אדם לאבד, ורק הקנינים הרוחניים הם נצחיים!

חג סוכות שמח!

על פי ראש ישיבת "אור החיים" רבי ראובן אלבו שליט"א.

סיפורים לחג הסוכות:

1. סבלנות

הרב ישראל מאיר הכהן קגאן מראדין וצוק"ל – החפץ חיים, כשכבר היה זקן התחתן פעם שניה. מספר חודשים אחרי החתונה, הגיע חג הסוכות. החפץ חיים בנה את הסוכה ליד ביתו, איפה שלא היו שם

הרבה אנשים, ובאותו מקום שנה שם בשנים האחרונות את סוכתו. והנה אשתו יוצאת לראות את הסוכה, והמקום לא מצא חן בעיניה. היא בקשה מבעלה שיעביר את הסוכה במקום אחר. החפץ חיים עשה מה שבקשה בלי להגיד: "עד שעבדתי על זה... תגידי לי קודם!" (ילדים! תלמדו ממנו...). אחרי שהסוכה הוקמה במקום שהיא רצתה, היא יצאה לראות מה התוצאה, אבל התחרטה: "אה, לא, בעצם, המקום הראשון היה יותר טוב...". עוד פעם החפץ חיים הקשיב לה, עשה מה שרצתה, בלי להתלונן: "אז פעם הבאה תחשבי טוב טוב איפה לשים את הסוכה, זה נראב לך יפה להעביד אותי ככה קשה בפרך??? מה אני נראה לך, יהודי ואת פרעה? לא ולא, תשכחי מזה! תראי איך הגב שלי אדום בגללך!"... הוא החזיר את הסוכה למקומה הראשון, ואז... לא, היא לא אמרה לו להזיז את הסוכה למקום אחר... ואז שמחתו של החפץ חיים היתה שלמה: גם מבחינת "ושמחת בחגך", וגם שמח את אשתו!

2. אהומא ג'אוו אלחלתא.

יהודי אחד, בשם ר' יצחק, הגיע אל רבי ישראל אביחצירא וצוק"ל – הבבא סאלי, והביא לו אתרוג תימני מהוודר. הבבא סאלי לקח את האתרוג ובדק אותו מכל

הכיוונים. כשראה שהוא בסדר, בקש ממשמשו רבי אליהו אלפסי וצ"ל שיעטוף את האתרוג

וישלם לר' יצחק. כשר' יצחק שמע שהבבא סאלי רוצה לשלם לו, אמר שהוא לא מוכן לקבל כסף. הבבא סאלי לא הקשיב לו, הוא בקש שוב

מרבי אליהו לשלם. אחרי כמה פעמים שר'

מי בתמונות? בדקו בעמוד 12!

שמשתלשל למטה כדי שהגג יפתח כלפי מעלה. אמר לו החוזה: "זה כל רוצוני: שאנחנו נסובב מלמטה ויהיה פתוח למעלה..."

5. מהו המנהג המשונה?

היה מנהג במרוקו, אצל המוסלמים: לזרוק אבנים, לא יודע למה ועל מי. היה שם רב אחד, בטח כולכם שמעתם עליו. אותו רב נולד בספרד, אולם אז הגיע מוסלמים, והביאו בפני היהודים שלושה אפשרויות: להתאסלם, למות או לצאת לגלות. המשפחה שעליה מסופר הסיפור, בחרה לצאת לגלות והגיעו למרוקו. אחד הילדים, משה שמו, לימים התפרסם כרבנו משה בן מימון זצוק"ל – הרמב"ם. יום אחד הוא הלך במרוקו, בחול המועד, עם ארבעת המינים. פגש אותו אחד משרי המוסלמים, ולגלג עליו: "מה זה המנהג המשונה הזה לנענע עלים ופירות?!" הרמב"ם הסתכל עליו ואמר לו: "יותר משונה זה לזרוק אבנים!". השר חזר לביתו, וספר לחביריו מה הרמב"ם אמר לו. השר לא היה מי יודע מה חכם, ולא הבין שהוא צוחק עליהם. את זה אמרו לו חביריו. הוא גזר על הרמב"ם מאסר ולאחר מכן להוציאו להורג. הרמב"ם ברח משם, והגיע לארץ. משם נסע למצרים, שם המצב הרוחני לא היה טוב, שם כתב את ספרו "מורה נבוכים" ועוד, ומאז הוא התפרסם כגדול הדור של הספרדים באותה תקופה, ובקדיש היו אומרים: בחייכון ובוימיכון ובחיי מרנא ורבנא משה בר מימון..."

6. כאב לכמה שנים.

צדיק אחד היה, ושרב הרב דוד בהר"ן זצוק"ל. יום אחד, נכנס לבית הכנסת שלו הרב יעקב בצלאל ז'ולטי זצוק"ל. נכנס, וראה ר' דוד בוכה. שאל אותו למה הוא בוכה, ור' דוד ענה לו שהיום כשהוא נטל את ארבעת המינים נפלו לפתע ההדסים מהאגודה, וברכתו היתה לבטלה. הרב ז'ולטי נסה לנחם אותו בכל שלפי שיטה מסוימת נתן לטול כל מין בפני עצמו, ויוצאים ידי חובה. אולם ר' דוד לא התנחם, כי לא נפסק כך להלכה. עברו כמה שנים, והרב ז'ולטי נכנס עוד פעם לבית הכנסת

יצחק בקש לא לקבל תשלום, הבבא סאלי הסכים וקבל את האתרוג במתנה. רבי אליהו לקח את האתרוג ועטף אותו. ואז ר' יצחק רואה מחוזה מענין: הבבא סאלי לוקח את מקלו, עומד ליד החלון, ומתחיל לרקוד, תוך שהוא אומר מילים בערבית: "אהומא ג'או אלתלתא". הוא לא הבין מה פשר הריקוד, אז הוא שאל אל רבי אליהו. הוא ענה לו שהוא לא יודע בדיוק, אבל לדעתו זהו הפירוש: "אהומא ג'או אלתלתא" פירושו בערבית: "הם באו השלושה". מכיון שכל שנה רבי ישראל קונה אתרוג מרוקאי, תימני ואשכנזי, והשנה הוא עוד לא קנה את התימני, כשר' יצחק הביא לו עוד אתרוג – את האתרוג התימני – השלישי – הוא התחיל לרקוד, שהנה באו השלושה...

3. סוכה מפוארת או חסד, מה עדיף?

כ"ק האדמו"ר הרב דוד בידרמן מלעלוב זצוק"ל היה ידוע בסוכתו הנפלאה: היו לו ציורים של שנים עשר השבטים, שנים עשר מזלות, ועוד. בחול המועד היו באים המון יהודים לראות את הסוכה הנפלאה. אבל שנה אחת היתה יוצאת דופן. הסוכה היתה רגילה, בלי הקישוטים. החסידים שאלו את האדמו"ר למה הוא השנה בנה סוכה כזאת, אבל הוא לא הסכים לגלות. את התשובה קבלו מאחד החסידים, חייט עני בשם זלמן. זלמן היה גר בבית קטן, בקתה, בקצה העיר. בית מט ליפול. יום אחד, יום סוער במיוחד, גשם מקפיא בחוץ. זלמן ומשפחתו רעדו מקורררררררררר. ואם לא מספיק בזה, אחד מבנו חלה בדלקת. הוא היה ממש חולה, אם לא יחממו מיד את הבית – הילד יכול למות ח"ו. אבל מה לעשות? אין כסף לעצים. בסוף הוא החליט ללכת לר' דוד, אולי הוא יוכל לעזור לו. "כסף – אין לי", אמר ר' דוד, "אולם עצים – אני יכול להביא לך!". הוא הלך, הביא את העצים המקושטים של הסוכה, נסר אותם, והביא אותם לזלמן. לחסיד לקח את העצים בשמחה, חזר הביתה וחמם את ביתו ואת הילד. זאת היתה הסיבה שהיתה סוכה רגילה השנה...

4. למעלה למטה.

היה זה בערב חג הסוכות, בביתו של הרב יעקב יצחק זצוק"ל – החוזה מלובלין. משמשו הגיע לבשר לו שצריך רק למשוך את החבל

בטרחה מרובה ובחר לעצמו אתרוג מהודר. בהזדמנות כשטייל ר' מיכל יהודה עם רבו החזן איש ורבו שאלו האם הוא משקה את העץ, שאלו ר' מיכל יהודה מאין מוצאו של אתרוג זה, ומהיכן יודעים בודאות שאינו אתרוג מורכב. ענה החזן איש: "אתרוג זה יש עליו דין כאתרוג עם מסורת", אמר ולא הוסיף. וידוע מתלמידי החזן איש, שאתרוג זה מוצאו מהעיר שכם, והמהרי"ל דיסקין זצוק"ל גם ברח על אתרוג מיוחס זה. מאז שגדל העץ בחצרו של ר' מיכל יהודה, הקפיד החזן איש לקחת ולברך דוקא על אתרוג מעץ זה, וכך גם המשיך גיסו הרב יעקב ישראל קניבסקי זצוק"ל – הסטיפלר, שהיה מגיע מידי שנה ביום ט"ו באב, חודשיים לפני סוכות, לחפש על העץ אתרוג, והיה נוטל ושומר אותו בזירות לחג הסוכות, כשהוא מקפיד לשלם עבור האתרוג מחיר מלא. באחת השנים כשר' מיכל יהודה סרב לקחת ממנו תשלום, אמר לו הסטיפלר: "אתה הרי נותן לי הכל, ואני איני נותן לך כלום". כלומר, אתה מזכה אותי בחיי עולם הבא על ידי האתרוג המיוחס הזה שאתה נותן לי, וכל כסף וזהב שבעולם אינם שווים לעומת מצוה מהודרת זו. באותן שנים, בימים לפני חג הסוכות היה ביתו של ר' מיכל יהודה הפקר ממש. כל תלמידי החזן איש היו מסתובבים בבית ובחצר, ובדקים כל אתרוג שנקטף מהעץ. מסביב לעץ התפתחו שיחות בדברי תורה והיו התלמידי חכמים מתנצחים זה עם זה בהלכה. הרייתחא דאורייתא מסביב לעצים היתה לשם דבר בבני ברק, החום הלווה לא מנע מהם לטרוח בחביבות המצוה. לאחר שעות של עיון וחיפוש בעץ, ובכל האתרוגים, החל מעמד המעשר, כשר' מיכל יהודה עומד בחיל ורעדה מתוך מאמץ של ריכוז וכובד ראש לקיים מצוות תרומות ומעשרות בטבל ודאי. היו אלה שעות של עונג עילאי למי שחזה בהם. במשך השנים בקשו רבים מר' מיכל יהודה לקחת שתילים ולגדלם במקומות אחרים, והוא נתן בחפץ לב. הוא ראה בכך זכות לזכות את הרבים באתרוגים מהודרים בלתי מורכבים. תלמידי החזן איש שתלו פרדסים משתילי העץ הזה, ומכאן יצא ונפוץ זן האתרוגים הנפוץ ומוכר

של ר' דוד, וראה אותו בוכה. הוא שאל אותו מה קרה, האם עוד פעם קרה לו מה שקרה אז? אבל ר' דוד ענה לו שזה לא קרה עוד פעם, זה בגלל שפעם, לפני כמה שנים, נפלו לו ההדסים... שנה אחרי זה, באותו תאריך בדיוק, הגיע הרב ז'ולטי לבית הכנסת, וראה עוד פעם את ר' דוד בוכה... למה? אתה כבר יודעים... הפעם הוא כבר לא שאל...

7. אתרוגי חזן איש.

היה זה כמה שנים לאחר נישואיו של הרב מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל, בהיותו מתגורר בצריף העץ שעמד באותם ימים במעלה ההר, בכתובת שלימים התפרסמה – "רחוב וילקומיר 4 בני ברק".

באחד הבקרים לאחר שסיים את תפילת שחרית כותיקין במנין אצל מורו ורבו הרב אברהם ישעיהו קרליץ זצוק"ל – החזן איש, בקשו הגדול שיכנס עמו לחדרו. החזן איש פתח את הארון הקטן ששמש למקום קירור על ידי בלוק קרח שהיה מונח שם, הוציא מעטפה שבתוכה היו גרעינים מהאתרוג עליו בירך בסוכות, ומסרו לתלמידו – ר' מיכל יהודה, ובקשו: "קח גרעינים אלו ונטע אותם בחצר ביתך ותגדל מהם עץ שיוציא אתרוגים מהודרים לברכה". התלמיד קיים את רצונו ובקשתו של החזן איש, כאשר הרבנית מתמסרת לטפל בכל התהליך עד שנבטו הזרעים והפכו לשתילים, ומהם שתלה בחצר את העץ. החזן איש היה מתעניין במשך התקופה על התפתחות העץ והטיפול בו, והיה מזור שיתנו מים לעץ שיגדל היטב. כשר' מיכל יהודה הביע פעם בפניו את חששו שאינו יודע כלום בגידול עצים ושתילתם, ומי יודע אם יצליח העץ, ענה החזן איש: "במשב רוח אחד ששולח הקדוש ברוך הוא מצליח העץ לגדול

ולהצמיח פירות". ואכן רצון יראיו יעשה, התהליך הצליח, ומיד

לאחר שנות ערלה ורבעי, עם התקרב חג הסוכות מלאה התרגשות גדולה את התלמיד ומשפחתו כאשר החזן איש בא בעצמו לחצר לחפש אתרוג. החזן איש נשכב מתחת לעץ

שאלו אותה, אבל היא לא הסכימה. למה? היא ספרה שלפני מספר שנים מצבם הכלכלי היה טוב, ולא היה להם כסף לקנות אתרוג. מה עשו? מכרו את הדירה שלהם. מאז, כל פעם שהיא היתה עוברת ליד הבית הנמכר, היא התנחמה בכך שבגלל מכירתו יכלו לקנות אתרוג. "אתם רוצים לגנוב ממני את ההנאה הזאת?!", אמרה להם הרבנית...

10. שני הפסדים, למה להפסיד עוד?

המגיד הרב יחיאל מיכל מזלשוב צוק"ל, ישב שבעה על אביו. לאחר השבעה התחלק עם אחיו בירושת אביהם. המגיד זכה בתפילין של אביו. הוא היה מאושר בהם, תפילין מהודרים

מאוד. בנות בוגרות היו לו, אבל כסף להשיא אותן – לא היה לו. בא אליו גביר אחד, אוהב פריטי יודאיקה עתיקים במיוחד, הציע לו למכור לו את התפילין תמורת סכום כסף עצום, וכך יוכל להשיא את בנותיו. אבל הוא לא הסכים. התפילין מדי יקרים. הגיע חג הסוכות. מחסור היה באירופה באתרוגים. הבודדים שהיו נמכרו במחיר גבוה מאוד. הוא החליט למכור את התפילין, שהם רק הידור מצוה, ולקנות אתרוג – שזהו עצם המצוה. הלך, וקנה אתרוג צהוב יפה, כשר כמוכן. הוא חזר לביתו. כשאשתו ראתה את האתרוג, היא אמרה: "מכרת את התפילין???" "כן!".

היא הצטערה מאוד, ומרוב צער לקחה את האתרוג, נשכה את הפיטם ופסלה אותו.

אבל הוא לא כעס. "תפילין – אין לי", חשב המגיד לעצמו, "אתרוג – אין לי, אני גם אכעס???" "והתן..."

11. כשרות המינים בשניות.

שכן היה לרב בן ציון אבא שאול צוק"ל, שהיה ירא שמים ומקפיד מאוד על המצוות. ימים מספר לפני חג הסוכות התחיל לחפש ארבעת המינים, שיהיו מהודרים ביותר. יום אחד,

לאחר חיפוש בהרבה דוכנים של ארבעת

לכולם, זן חזון איש, שהיום נמכר בכל העולם. המענין הוא, שראו ברכה מיוחדת בעץ זה שבחצרו של ר' מיכל יהודה, שברכתו של החזון איש הועילה והעץ גדל ונתן פירות שנים רבות שלא כדרך טבעם של עצי אתרוגים שנחלשים מהר. ר' מיכל יהודה ברך כל ימיו דוקא על אתרוג מעץ זה, וכן מקפיד הרב שמריהו יוסף חיים קניבסקי שליט"א ועוד מגדולי ישראל. מדהים ומפעים, שבימי האבל לפטירת ר' מיכל יהודה, בחדשי תמוז ואב, בזמן שמדי שנה היו מורידים מהעץ כמה מאות אתרוגים, לא נראה על העצים שום פרי, וראו בחוש שמאז שעלה לשמי רום ונסתלק לשיבה של מעלה נסתלקה הברכה מפרי עץ הדר. תלמידיו עלו לקברו של החזון איש ולקברו של ר' מיכל יהודה ונשאו שם תפילה שתמשיך הברכה באילן, ואכן אחר כך נכרה קצת התאוששות בעצים וצמחו כמה עשרות אתרוגים בודדים מפרי הדר מיוחס זה.

8. זכוי הרבים בארבעת המינים.

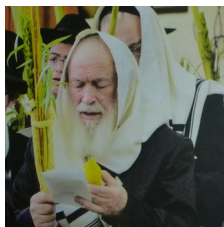
היה זה בחג הסוכות, בסוכתו של הרב חיים פינחס שיינברג צוק"ל. יהודי אחד נכנס אליו, ובקש לטול את ארבעת המינים שלו, שהיו ידועים בחומרותיהם. הוא הסכים לו. הגיע עוד יהודי. גם לו. וגם להוא. וגם להוא. וגם להוא. וגם להוא. לזה שהגיע למחרת.

להרבה מאוד אנשים הוא הסכים, וככל הנראה מספר המונענים שאותו ארבעת המינים הגיע לאלפים. באחד השנים הגיע אליו מי שהיה נתן לו את ארבעת המינים. הרב הראה לו את האתרוג שלו, שהשחיר מרוב ידיים שנגעו בו. "תראה כמה מצוות קיימת באתרוג אחד!", שמח אותו ר' חיים פינחס...

9. מסירות נפש לאתרוג.

לגאון הרב אליהו קרמר מוילנא צוק"ל, הגר"א, היה אחד בשם ר' אברהם. ר' אברהם היה גר בעיירה קטנה, קידן שמה. נסו לשכנע אותו שיעבור לעיר הגדולה, וילנא, ששם תהיה פרנסתו יותר מצויה. הוא לא ענה, אלא אמר למנסים לשכנעו שישאלו את הרבנית. הם

סוכה על גבי מריצה. "ר' שמשון", אמר האברך כשיצא מהרכב, "זה לא לכבודכם!". "שטויות, בטל הרב את דבריו, "זה חפצא של מצוה!".

סיפורים להושענא רבה:

1. אכילה בחוץ כמו חמץ.

כ"ק האדמו"ר הרב יקותיאל יהודה הלברשטאם מצאנו קלויזנבורג זצוק"ל הקפיד מאוד על אכילה מחוץ לסוכה, גם פחות מהשיעור. יום אחד הוא התאכסן בסוכה קטנה מאוד.

בהושענא רבה היו הרבה חסידים בסוכתו, ואחד החסידים היה יותר מדי צפוף ובצד, ובראשו היה קרוב מוטה לבחוץ. הרבי אמר לו: "חוץ לסוכה!". ההוא אמר שזה ממש קצת, זה רק השיריים. אמר לו האדמו"ר: "אצלנו ידעו שמשהו מחוץ לסוכה הינו חמץ בפסח!".

2. הושענא נפש מבהלה.

בשנת ה'תר"ח גדולי ישראל התנבאו ששנה זו תהיה שנה של גאולה. ביניהם היה הרב יעקב מעמדין זצוק"ל – היעב"ץ, ועוד. אולם זו לה היתה שנה של גאולה, אלא של מגפה, מגפת החולי רע. היו צדיקים שהתנבאו על המגפה הזאת, ביניהם האדמו"ר הרב ישראל פרידמן מרחו"ץ זצוק"ל. הוא עבד קשה מאוד כדי לנסות להעביר את רוע הגזרה, אולם הוא לא הצליח. אחד החסידים ספר, שהוא ראה את האדמו"ר בהושענא רבה אומר: "הושענא נפש מבהלה", והחסיד התחיל לרעוד, והרגיש את המגפה. בסוף הוא ברח משם...

סיפורים על הקורונה:

1. הרעק"א בזמנו.

ספר הרב דוד יוסף שליט"א: בזמן הרב

עקיבא איגר זצוק"ל היתה מגפה. הרופאים קבעו באסור להיות יותר מ-15 אנשים ביחד. שאלו את ר' עקיבא מה לעשות, האם להקשיב או לא להקשיב. הוא ענה להם שחובה

המינים, מצא שלושה הדסים מהודרים, ועלה במדרגות בשמחה. מי יורד בדיק אפי? הרב אבא שאול. הוא ראה את ההדסים פחות שתי שניות, ואז הודיע לו: "הם קטומים!". השכן לא הבין: פסולים? איך? הרי הוא בדק אותם! אבל כשהוא בדק אותם יותר טוב, גלה שהם אכן קטומים... מה שהוא לא הצליח לקלוט בשעה, הרב קלט בשניות...
12. מהו יין המשמח?

היה רב אחד, שהיה בא לבקר את הרב שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל בכל חול המועד. יום אחד הוא הגיע, ור' שלמה זלמן כבד את האורח באגוזים ובמיץ ענבים. בדיק אז הגיע אורח אחר, ושמו – הרב יוסף אלישיב זצוק"ל. הוא ראה את הבקבוק של המיץ ענבים, ואמר: "לא נקיים בוה!". מה לא מקיימים בוה? התשובה היא, שמיץ ענבים אינו יין, ואי אפשר לקיים את מצות "ושמחת בחגך" במיץ ענבים, וזה מה שאמר ש"לא נקיים בוה"...

13. ההפסד שבשאלה.
היה זה בחג הסוכות. הטלפון צלצל בביתו של הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל. הוא נכנס מהסוכה לביתו, וענה לטלפון. על הקו היה יהודי אחד שרצה לשאול שאלה. שאלה יותר מדי פשוטה. אם היה פותח את השלחן ערוך – היה רואה את התשובה מיד. הרב הקשיב לשאלה בסבלנות, ענה כהלכה, ואז השואל התנצל: "סליחה שהטרדתי את הרב על שאלה שכזאת". "זה בסדר גמור", הרגיע אותו הרב, "רק משהו קטן הפריע לי: הפסדתי כמה דקות מלהיות בסוכה..."

14. חפצא של מצוה.

היה זה באסרו חג של סוכות. אברך אחד נסע ברכבו ברחוב, ואז הוא רואה מולו את הרב שמשון דוד פינקוס זצוק"ל עם כמה מבני סוחבים דפנות של

6. אתרוג רומז לצדיקים. אולם יש כאלה, שבגלל שהם צדיקים הם באים לידי גאווה. נגד זה אפשר לומר ראשי תבות מענין: "אתרג" ראשי תבות: "אל תבואני רגל גאווה" (תהילים ל"ו י"ב) **(על פי אמרי חיים)**.

חידה: מה הקשר בין אחד מארבעת המינים לקורונה?
תשובה נמצאת בעלון הנוכחי.

סוכות אצל הגר"ח:

לפניכם תאור של חג הסוכות ה'תשע"ז אצל

הרב שמריהו יוסף חיים קניבסקי שליט"א:

ביום טוב ראשון של החג, בדרך על אתרוג מזון חזון איש, והלולב היה השנה בגובה של למעלה משלוש מטר! כמו כן ההדסים היו של ג' עלים בקנה, והערבות היו מגידול מיוחד שאמרו שהעלים אינם נופלים, ועל

ידי זה נתן להחזיק אותם "דרך גידולם" ממש. אחרי שברך, נענע

בכל האתרוגים (למעלה משלושים אתרוגים!) ביניהם כמה סוגים של זן מרוקאי, תימני ושלושה אתרוגים ששוקלים כל אחד 3 קילו בערך). אחר כך הרשה לשאר הקהל לברך על ארבעת המינים ואמר שהוא מקנה רק למי

שהוא גדול, ורק מתנה על מנת להחזיר. במהלך הנענועים של הקהל, אירע דבר מצער, הפיטם של האתרוג עליו ברך ר' חיים נפל, כפי הנראה היה דוחק מדי גדול לזכות

לברך עליו, ובעקבות זה נהפך האתרוג לחסר ממש. ר' חיים לקח להלל אתרוג אחר, ובהמשך אחר כך הגיע מישהו, והביא אתרוג חדש ומהודר מאוד מזון חזון איש, כדי שר' חיים יוכל לברך על אתרוג נאה כראוי. במשך ימי החג עברו אלפי איש אחרי התפילות, להקביל פני רבם ברגל.

לעשות מה שהם אומרים בקשר לזה, וצריך לשים שוטר בכל בית הכנסת שיודא שאין שם יותר מכמות האנשים המותרת.

2. לאכול או לא?

ספר הרב דוד יוסף שליט"א:
בזמן הרב ישראל ליפקין מסלנט זצוק"ל (ר' ישראל סלנטר) היתה מגפה. אדם שנדבק בה וגופו היה חלש – רוב הסיכויים שהוא ימות. הרופאים קבעו שצריך לאכול

הרבה, כי אם יאכלו פחות – הגוף יהיה חלש, ואפשר למות מזה. על פי זה, צריך לאכול גם ביום הכיפורים. אבל לציבור היה קשה לקבל את זה. קשה לקבל דבר כזה. ר' ישראל אמר להקשיב לרופאים, אבל הציבור לא שמע בקולו. אחרי התפילה ביום הכיפורים הוא עלה לבימה, לקח כוס יין, עשה קידוש, ואכל עוגה! היהודים ראו את זה, ואמרו שאם הרב אוכל – גם הם צריכים לאכול.

פנינים לחג הסוכות:

1. חג הסוכות הוא חג שמרמז על האחדות. כשארבעת המינים הם ביחד – מנענעים אותם, מכבדים אותם. אולם בהושענא רבה, כשהערבה היא לבד, היא מגיעה לאדמה...

2. "שבעת ימים... והיית אך שמח". לכאורה, למה צריך להיות שמח? מספיק לא להיות בעצב ובצער! אפשר לתרץ, שאחרי ראש השנה ויום הכיפורים, אחרי התקיעות, היודיים, הצום והצער – נשארה בפנים רק השמחה... **(שם משמואל)**.

3. למה בונים סוכה? אפשר לומר, שאחרי שה' מחל לנו על כל עוונותינו ונהיינו טהורים, אומות העולם באים ומסתכלים עלינו, עושים עלינו עין הרע. לכן ה' מחביא אותנו בצלו, שלא יעשו לנו צרות... **(פרדס שאול – שפת אמת)**.

4. מצות סוכה היא סגולה שהיצר הרע לא יבוא להכשיל מיד אחרי התשובה. זוהי הסיבה שיעקב אבינו ע"ה בנה סוכות כשהלך מעשו, כדי שיתפטר ממנו לגמרי **(רמזי אש)**.

5. מהסוכה נמשכת רפואה לרמ"ח איברים. רמזים לזה: "סוכה" – סמ"ך וא"ו כ"ף ה"י – בגימטריא 248 – רמ"ח איברים. ביום הראשון האושפיו הוא אברהם אבינו ע"ה. "אברהם" – גימטריא 248 – רמ"ח איברים **(צמח צדיק)**.

הילולא דצדיקיא:

יעקב אבינו בן יצחק אבינו ורבקה אמנו ע"ה, ט"ו תשרי ב'רנ"ו.

הרב משולם הכהן זצוק"ל – עיקר תוספות יום טוב, ט"ו תשרי ה'תק"ע.

הרב הראשי לישראל הרב אברהם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל, ט"ו תשרי ה'תשס"ח

הרב משה זכותא זצוק"ל – קול הרמ"ז, ט"ז תשרי ה'תנ"ח.

הרבנית בת שבע אסתר קניבסקי ע"ה, י"ז תשרי ה'תשע"ב.

האדמו"ר הרב נחמן מברסלב זצוק"ל, י"ח תשרי ה'תקע"א.

ראש הישיבה הרב יונה מרצבך זצ"ל, י"ח תשרי ה'תשמ"א.

הגאון החסיד הרב אליהו קרמר מוילנא זצוק"ל – הגר"א, י"ט תשרי ה'תקנ"ח.

היהודי הקדוש הרב יעקב

יצחק מפשיסחא זצוק"ל, י"ט תשרי ה'תקע"ד.

ראש הישיבה הרב יוסף משה עדס זצוק"ל, י"ט תשרי ה'תשנ"ג.

הרב אליעזר פאפו זצוק"ל – הפלא יועץ, כ' תשרי ה'תקפ"ח.

הרב שמריהו יוסף ניסים קרליץ זצוק"ל, כ"ג תשרי ה'תש"פ.

הרב יעקב יוסף מפולנאה זצוק"ל – התולדות יעקב יוסף, כ"ד תשרי ה'תקמ"ב.

הרב יהודה מועלם זצוק"ל, כ"ד תשרי ה'תשע"א.

הרב לוי יצחק מברדיטשוב זצוק"ל – סגנום של ישראל, כ"ה תשרי ה'תק"ע.

הרב משה סופר מפרשבורג זצוק"ל – החתם סופר, כ"ה תשרי ה'ת"ר.

ראש הישיבה הרב אברהם גניחובסקי זצ"ל, כ"ה תשרי ה'תשע"ג.

הרב יצחק הזקן זצוק"ל – תוספות ר"י הזקן, כ"ז תשרי ד'תתקמ"ט.

הרב יורם מיכאל אברג'ל זצוק"ל, כ"ז תשרי ה'תשע"ו.

שמעון הצדיק בן חנוני / יוחנן ע"ה – משירי כנסת הגדולה, כ"ט תשרי ג'תמ"ט.

הקלתם בבניית הסוכה והיא פסולה? לא יצאתם ידי חובת מצות סוכה. הקלתם והייתם עם מסכה מתחת לאף, וכל שכן בסנטר? הפסדתם כמה מצוות: ונשמרתם מאוד לנפשותיכם. לא תעמוד על דם רעך. ואהבת לרעך כמוך. ועשית ככל אשר יורוך. ברוך אשר יקים את דברי התורה – אם נקפיד יותר על ההנחיות ה' יוציא את המגפה והישיבות יחזרו לתיקונם. אמנם לא נעים להיות עם מסכה כל הזמן, אבל תתעודדו: אתם מקיימים בזה כמה מצוות!

אודות פרשת 'וְזָאת הַבְּרָכָה':

1. יש לה 41 פסוקים.
2. מתחילות בפרק ל"ג פסוק א'.
3. מסתיימות בפרק ל"ד פסוק י"ב.

אודות חומש 'דְּבָרִים':

1. יש לו 11 פרשות.
2. יש לו 34 פרקים.
3. יש לו 955 פסוקים.
4. מתחיל בפרק א' פסוק א'.
5. מסתיים בפרק ל"ד פסוק י"ב.

אודות תורתנו הקדושה:

1. יש לה 5 חומשים.
2. יש לה 54 פרשות.
3. יש לה 187 פרקים.
4. יש לה 5845 פסוקים.
5. יש לה 79,976 מילים.
6. יש לה 304,808 אותיות.
7. יש בה 613 מצוות.

חידות לחג הסוכות:

א. כנגד מי מקריבים שבעים פרים בחג זה?

אומות העולם.

ב. כמה ערבות נוטלים?

ב'.

ג. כמה הדסים נוטלים?

ג'.

ד. קירות הסוכה.

ה. אחד מארבעת המינים.

ו. מצוה מיוחדת לחג הסוכות.

ז. הגדת חז"ל לחג הסוכות.

ח. כלי נגינה שנגנו בו בשמחת בית השואבה.

ט. כמה אוגדים את הלולב?

חליל.
טבעות.

י. הגובה המינימלי של הסוכה.

כ. הגובה המקסימלי של הסוכה.

ל. כפת תמרים.

מ. בית חייב בה אבל סוכה פטורה.

נ. נפש שפטור מסוכה.

ס. שם החג.

ע. זכר למה בונים סוכה?

פ. האתרוג בתורה.

צ. מי נמשל לאתרוג?

ק. במה יש שמיפים את הלולב?

ר. מי נמשל לערבה?

ש. חוגגים בלילות החג.

ת. עץ הלולב.

זמני יום טוב:	סוכות ושמחת תורה:	הזמנים לפי ירושלים עיה"ק תובכ"א.
---------------	-------------------	----------------------------------

יום שבת קודש, יום א' של חג הסוכות, ט"ו תשרי ה'תשפ"א:

הדלקת נרות:	שקיעה:	עלות השחר:	נץ החמה:	חצות היום והלילה:
17:47	18:27	5:05	6:33:45	00/12:28
שקיעה:	מוצאי שבת ויום טוב:	צאת הכוכבים:	רבנו תם:	
18:25	18:57	18:57	19:38	

יום שבת קודש, שמיני עצרת – שמחת תורה, כ"ב תשרי ה'תשפ"א:

הדלקת נרות:	שקיעה:	עלות השחר:	נץ החמה:	חצות היום והלילה:
17:38	18:18	5:10	6:38:30	00/12:26
שקיעה:	מוצאי שבת ויום טוב:	צאת הכוכבים:	רבנו תם:	
18:17	18:49	18:49	19:29	

מי הרבנים בתמונות?

1. הרב אלכו. מרן הראשון לציון הרב עובדיה יוסף זצוק"ל בסוכה. מרן הרב עובדיה עם ארבעת המינים X. 2. עמוד 2: חכם שלום הכהן שליט"א בסוכה. הרב ירחמיאל גושון אדלשטיין שליט"א עם ארבעת המינים. מרן הרב עובדיה. עמוד 3: מרן עם הנשיא שמעון פרס בסוכה. ("מרן" זה הרב עובדיה) מרן בסוכה. הרב יעקב הלל שליט"א בסוכה. הרב אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל עם ארבעת המינים (סוכות ה'תשע"ו). הרב שטינמן עם ארבעת המינים (לפני עשרות שנים). עמוד 4: הרב ברוך מרדכי אורחי שליט"א בסוכה. כ"ק האדמו"ר הרב יששכר דב רוקח מבעלזא שליט"א עם ארבעת המינים. מרן בבחירת אתרוג. מרן עם הראשון לציון רבי שלמה משה עמאר שליט"א בבחירת אתרוג. הרב שמריהו יוסף ניסים קרליץ זצוק"ל בבחירת אתרוג. מרן בחבטת הערבה. עמוד 5: החפץ חיים. הבבא סאלי. רבי מנצור בן שמעון זצוק"ל עם ארבעת המינים. עמוד 6: הרב שטינמן מוסר שיעור בסוכה. הרמב"ם. הרב זולטי. עמוד 7: החזן אי"ש. חכם שלום עם רבי מסעוד בן שמעון שליט"א בבחירת אתרוג. הרב מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל. עמוד 8: הרב שינברג. הרב יצחק ילברשטיין שליט"א עם ארבעת המינים. האדמו"ר מבעלזא בבחירת אתרוג. הרב יצחק כדורי זצוק"ל עם ארבעת המינים. הרב אבא שאול. עמוד 9: הרב אויערבאך עם ארבעת המינים בכותל המערבי. הרב אלישיב בנענועים בכותל. הרב פינקוס. האדמו"ר מצאנו קלויזבורג. ר' ישראל מרוזין. הרב דוד יוסף. הרעק"א. עמוד 10: האמרי חיים. ר' חיים עם ארבעת המינים X 2. ר' חיים בבניית הסוכה מיד במוצאי יום הכיפורים. עמוד 11: הרב שפירא. קבר ר' נחמן. הגר"א. הרב יוסף עדס. הרב מועלם. החת"ם סופר. הרב גניחובסקי. הרב אברגיל. תשובת לחדה: ערבה.

שניהם בלי טעם וכלי ריח...

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים,

עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון נגיזה. נא

לא לקרוא בזמן לא ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר

ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי דורון זצוק"ל. לרפואת:

מרים בת עליזה. משה בן שרה. יפה בת רחל. הרב רפאל גבריאל אליהו בן

רחל חיה שליט"א. להצלחת משפחת למני. לחולים שיתרפאו ולבריאים שלא

יחלו: משפחת חבלה. לתועלת הציבור: טיפת נחל מטשטשת את הצבע.

עלון "סוכות" מוקדש להחלמה מהירה! חיה בת מלכה

פרנס עלון "סוכות": החפץ בעילום שמו שליט"א לעילוי נשמת: ר' יעקב יחיאל מיכל ב"ר שלמה זצ"ל

